

Fra fylkesmannen til kommunene i hvert fylke – likelydende
[Htil 2015/1173 – dato ca 30. mai 2016]

Kartlegging av kommunens oppfølging av fastlegers bistand til kvinner som vurderer eller ønsker svangerskapsavbrudd

Fylkesmennene har fått i oppdrag av Statens helsetilsyn å gjennomføre en kartlegging høsten 2016 av kommunens oppfølging av fastlegenes bistand til kvinner som vurderer eller ønsker svangerskapsavbrudd.

Formålet med kartleggingen er å få oversikt over situasjonen i kommunene og bidra til at kommunens fastleger gjennomfører konsultasjoner i tråd med regelverket og ikke praktiserer lovstridig reservasjon av samvittighetsgrunner.

Bakgrunn

Den 1. januar 2015 trådte det i kraft endringer i abortforskriften¹ og fastlegeforskriften².

Endringene i abortforskriften og fastlegeforskriften innebærer at fastlegene ikke lenger skal henvise abortsøkende kvinner til sykehuset. Fastleger skal ikke skrive under på abortbegjæringsskjemaet, og heller ikke legge ved skriftlig henvisning. Alle fastleger skal fortsatt gi kvinnen informasjon og veiledning, gjennomføre kliniske undersøkelser og sende kvinnens begjæring om abort til sykehus sammen med funn fra nødvendige medisinske undersøkelser.

Endringene i fastlegeforskriften tydeliggjør kommunens ansvar for å sørge for at fastlegenes praksis er i tråd med lov og forskrift. Kommunen er ansvarlig for at innbyggerne tilbys nødvendige og forsvarlige allmennlegetjenester, og er avtalepart med fastlegene. Det er kommunens ansvar å påse at fastleger ikke reserverer seg mot oppgaver som følger av listeansvaret. I fastlegeforskriften er det presisert at felleslister ikke åpner for at fastleger kan fordele oppgaver seg imellom av samvittighetsgrunner.

Kommunens oppfølging

Fylkesmannen ber kommunen fylle ut et elektronisk spørreskjema, som åpnes ved å klikke på lenken under, eller ved å kopiere lenken til adressefeltet i nettleseren. Kommunene har opplysningsplikt til Fylkesmannen ved gjennomføring av tilsyn jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 5-9.

Lenke til spørreskjemaet: www.surveymonkey.com/r/abort

[...]

Frist for å besvare spørsmålene er 31. august 2016.

Fylkesmannen vil oppsummere resultatene fra kommunene i fylket. Oppsummeringen vil bli oversendt Statens helsetilsyn, som vil presentere resultatet av kartleggingene i en oppsummering for landet som helhet.

---

¹ Forskrift av 15. juni 2001 nr. 635 om svangerskapsavbrudd
Endringer i §§ 1, 2, 4 og § 19

² Forskrift av 29. august 2012 nr. 842 om fastlegeordning i kommunene
Endringer i §§ 7, 11, 16 og § 24